Noorwegen, nog 8 ten honderd in Turkije, enz.

Het einde onzeker.

De Volkenbond heeft dan ook beslist geen nieuwe sancties in te voeren, want een zoo erge vermindering van uitvoer verplicht tot vermindering van goudvoorraad, indien men zekere onmisbare aankoopen in het buitenland wil doen. Indien de Volkenbond Italië zoodoende brengen kan tot onderhandelingen, dan heeft hij een krachtproeve geleverd die ook voor de toekomst van tel is. In elk geval al de kleine landen die van den Volkenbond deel uitmaken treden deze politiek bij. Moest ze mislukken dat ware bedenkelijk voor het bestaan van den Volkenbond zelf.

Alles zal ervan afhangen of Ethiopië in staat blijkt het nog zekeren tijd uit te houden, want lang kan Italië aan zulke inkrimping van zijn uitvoer en aan de daaruit voortvloeiende goudvlucht geen weerstand bieden.

Lang kan dit zoo niet duren, want sedert het begin van 1936 heeht Italië 1092 millioen goudlire moeten uitvoeren, meer dan het vierde van heel den voorraad die op 20 October 1935 in het land aanwezig was.

Intusschen worden de pogingen om tot een akkoord, tot een staking der vijandelijkheden te geraken, voortgezet.

G. S.

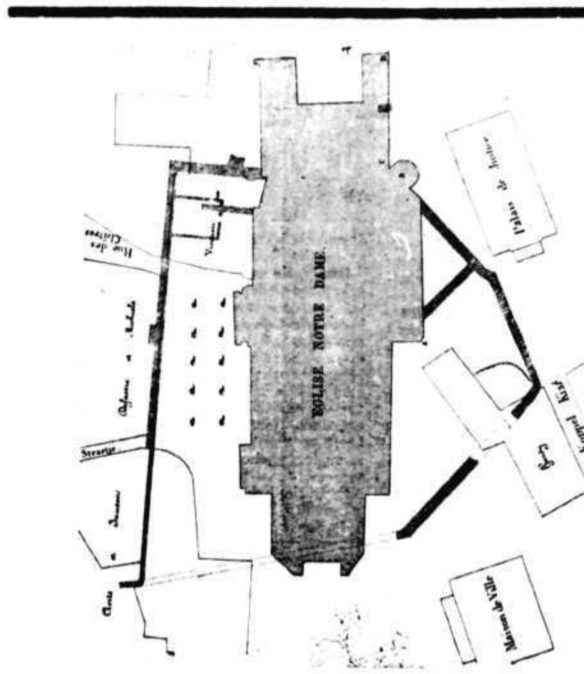

Oudheidkunde.

GRONDPLAN VAN DE OMGEVING
VAN O. L. V. BASILIEK.

Inlichtingen over het plan.

Het bovenstaande plan werd opgemaakt in 1844 en het staat op grooter schaal afgedrukt in het boek van Fr. Driesen, Opzoekingen over Tongeren en omgeving, in 1851 uitgegeven. De plannen die dit boek vergezellen zijn het werk van J. L. Guioth, ingenieur-bestuurder van bruggen en wegen der provincie Limburg. Fr. Driesen in zijn voorwoord brengt hem hulde en dank voor de toelating tot het afdrukken van zijn plannen : Wij danken « vooral den geleerden ingenieur die ons vriendelijk toestond ons werk op te luisteren met de topographische plannen van Tongeren, die hij op last **van het Staatsbestuur in 1844 opmaakte,** en waaraan de Academie van België welverdienden lof heeft toegekend » (1).

In boekdeel XIII van het Bulletijn der Kon. Ac. van België (1846) verscheen een nota over de studie en opzoekingen van Guioth, waarin de verslaggever Roulez inderdaad verklaart dat « Guioth het plan van Tongeren met veel zorg en behendigheid heeft opgemaakt », maar hij heeft dat werk niet doen inlasschen. Waarom ? Ja, de geleerden hebben niet gaarne dat men op hun terrein komt al moeten ze zich ook deerlijk vergissen ; zoodat Schuermans eens aan Roulez verweten heeft « dat hij mistastte telkens hij zich met Tongeren bezig hield » (3). Ongetwijfeld Guioth beging in het verre verleden (1844) groote missingen, maar als documentair werk behoorden zijn plannen met zijn commentaar in het Bulletin der Koninklijke Academie. Zijn opmetingen zijn getrouw gedaan, en dat is het bijzonderste.

Ontleding van het Plan.

Men ziet, als een groote gearceerde plek, in het midden de Basiliek van O. L. Vrouw. Bovenaan (Oostzijde) twee vooruitspringende kapellen : die van Alle-Heiligen aan de linker- of Noordzijde en die van Ste Anna aan de rechter- of Zuidzijde. Aan dezelfde zijde bemerkt men een kleinen halven cirkel : het grondplan van den romaanschen toren.

Dan en daarom gaat het hier bijzonder, merkt men een gearceerde band die van af dezen romaanschen toren rond de basiliek loopt, namelijk van aan den romaanschen toren naar den hoek van de stoep van het Justiciepaleis ; van daar naar den hoek der Koppelkist-straat ; van daar met een zwenking onder het huizen complex door naar den hoek van den grooten kerktoren, waar Guioth het tracé niet verder kon volgen en het slechts bij middel van een dubbelpuntenlijn aangeeft. Ten Noorden van de Basiliek sluit deze puntenlijn aan bij een doorloopende grondvesting, die van West naar Oost loopt onder den achterbouw der huizen Tielens, Vanderijst, door O. L. V. kerkstraat (Straetje op bovenstaand plan), dan onder den Zuidmuur der huizen Eastré en Vandenbosch. Hij snijdt daarna de Kloosterstraat, loopt onder de gebouwen Vroonen door, en wendt zich dan Zuidwaarts naar hooger gezegden romaanschen toren.

De werken van 1893.

In 1893 deden Fr. Huybrigts en G. Frère de bevindingen waar we in een ander artikel zullen over spreken. Ze vonden het stuk van den muur, die van den hoek van het Justiciegebouw naar Koppelkist loopt, en met een zeer prijsbare voorzorg deden ze boven in de straatsteenen, met een dubbele rij bijzondere plaveien aanduiden waar de muur zich in den grond bevindt, alsmede zijn dikte en richting.

De rioleering in 1934-1935-1936.

De werken der rioleering hebben toegelaten vast te stellen dat de muur van Guioth zich wel daar bevindt, waar hij op bovenstaand plan is aangeteekend. Men heeft hem voor het tribunaal aangeraakt, maar niet behoeven door te kappen. Dit was wel het geval aan de Westerzijde van het Vrijthof ; men kapte hem ook door in O. L. V. Kerkstraat (Straetje) en in Kloosterstraat. Bij het doorkappen op deze twee laatste plaatsen werd vastgesteld dat de dikte in Kloosterstraat dubbel was van die in O. L. V. Kerkstraat. Bedenk nu dat deze laatste verbreed is, dan had het doorkappen wel plaats op een punt, waar het bovenstaand plan Guioth verminderde breedte voor den muur aangeeft.

Het Castellum.

Wat beteekent deze groote veelhoek die wel het dubbel van de oppervlakte der basiliek begrijpt. Volgens Guioth was dit het « Castellum ». Hij geeft dezen naam ter wille van het Castellum Aduatuca door Cesar vermeld. Terloops zij gezegd : hier is geen zweem van invloed van den stadnaam van Castellum (Cassel), die op den mijlpaal van Tongeren voorkomt. (4)

Toch is het een missing van Guioth, waar hij hier de omheining van het Castellum meende te ontdekken. M. Edm. Christiaens en wij self kwamen desaangaande tot een ander besluit en de redenen zijn destijds bij het doorkappen van hooger gezegde muren in Postrijder gegeven. We kunnen ze hier niet herhalen. Wat was dan die groote omheining der kerk ? De eerste veronderstelling die zich opdringt is dat we met de omsluiting van het oude Vrijthof of kerkhof te doen hebben. En dan verklaart zich waarom de muur zoo sterk is aan de Zuidzijde, waar de grond erg helde, vroeger veel meer nog dan nu, terwijl aan de Noordwestelijke zijde, waar geen helling was, een muur van halve dikte voldoende was.

Wil dat nu zeggen dat er te Tongeren geen Castellum was ? Dat is nog niet uitgemaakt. M. Vande Weerd denkt dat het op de Zuiderhelling tusschen Korverstraat en Repenstraat zou kunnen gezocht worden. Ons oordeel is dat een buitengewoon geschikte plaats voor opzoekingen desaangaande zou zijn in het Noordwesten der Romeinsche stad tusschen de steenwegen naar Hasselt en Bilsen. Het stuk muur met torenresten langs het voetpad genaamd « IJzerbornweg » zou wel kunnen tot zulk Castellum behoord hebben, want door hoogte, ligging omgeving is hier een natuurlijk sterk punt.

G. S.

(1) Fr. Driesen, **Recherches historiques sur Tongres et ses Environs** avec les plans topographiques de Tongres, par J. Guioth, Tongres, Collée, 1851, p. 8.
(2) Bull. Acad. Roy. Belg., t. XIII (1846) p. 348.
(3) « Certes, M. Roulez... n'a guère eu la main heureuse chaque fois qu'il a touché à Tongres, ne fût-ce que du bout du doigt». Huybrigts, **Tongres et ses Environs**, Tongres Collée, 1901, p. 77).
(4) Zie Driesen, gecit. werk, pp. 131-132, Bull. Acad. Roy. Belg., 1846), p. 349.

De Werkloosheid in de Wereld

—o—

De Internationale Revue van den Arbeid, uitgegeven door B.I.T. geeft in haar Maart-nummer van 1935 een belangrijk overzicht van de werkloosheid door heel de wereld.

Duitschland.

Het hoogste cijfer werd bereikt in 1932 met 5.575.000 of 30 ten honderd van al de arbeiders van het land. Sedert 1933, telt men die werkloozen niet meer mede die in werkkampen ondergebracht zijn. Ook moet rekening gehouden worden met het groot getal manschappen tot legerdienst opgeroepen. Toch had Duitschland in Januari 1936 nog 2.520.000 werkloozen of ongeveer 14 ten honderd van het getal der arbeiders.

Engeland.

In Engeland vindt men ook het grootste getal werkloozen in 1932, namelijk 2.300.000 volledig en 600.000 gedeeltelijk werkloozen. Totaal 2.900.000. Het cijfer daalde in 1935 tot 1.600.000 volledig en 200.000 gedeeltelijk werkloozen. Totaal 1.800.000 of 15 ten honderd van het getal der arbeiders.

Vereenigde Staten van Noord Amerika.

Het hoogste getal werkloozen is dat van 1933, wanneer er 13 millioen 723.000 werkloozen waren. Ondanks alle pogingen die aangewend werden telde men in 1935 nog 12 millioen werkloozen.

Men mag echter niet vergeten dat de Amerikanen als werkloos tellen die arbeiders welke ze tijdelijk aan openbare werken werken benuttigen.

Japan.

Het hoogste getal werkloozen werd bereikt in 1932 met 485.000 of 7 ten honderd. In Oct. 1935 was dit cijfer gedaald tot 246.000 of minder dan 5 per honderd.

Frankrijk.

Het hoogste getal werkloozen telde men in Februari 1935 met 502.000. Sedert daalde het cijfer tot 487.000 in Februari 1936.

Italië.

Het hoogste cijfer der werkloozen vindt men in 1932-33. Sedert het begin van den oorlog is er natuurlijk een aanzienlijke vermindering, door het oproepen der manschappen en de arbeid in de munitiefabrieken, enz. Geen vergelijking mogelijk.

Spanje.

Het getal werkloozen was in Januari 457.000 geheele en 291.000 gedeeltelijke werkloozen of een totaal van 748.000. Dat is veel voor een zoo weinig industrieel land als Spanje en zal veel verklaren van den ongelukkigen toestand die daar heerscht.

België.

Het slechtste jaar was 1934 met 183.000 geheel en 166.000 gedeeltelijk werkloozen. Te zamen 349.000 of 36 ten honderd. Dit cijfer was gedaald tot 264.000 in November-December 1935 of 27 ten honderd.

Nederland.

Het hoogste getal werkloozen werd bereikt in 1935 met 385.000. In Januari 1936 is de werkloosheid nog gestegen en bereikt bijna 52 ten honderd.

Denemarken.

Het hoogste cijfer der werkloozen is dat van December 1935 met 125.000 of 40 ten honderd.

Zweden.

In Juli 1935 waren er 114.000 werkloozen of 22 ten honderd.

Om de lijst niet te lang te maken, laten we de overige landen weg. Men ziet dat men overal tegen die erge plaag der werkloosheid worstelt en dat België gelet op zijn klein grondgebied en zijn groote arbeidersbevolking voor geen ander land moet onderdoen in opzicht van moed in den strijd tegen het harde Noodlot.

Fransche wijn.

De uitvoer van Fransche wijn naar de Belgisch-Luxemburgsche Unie bedroeg in Maart 7878 hectoliters, dus eene vermeerdering van 3872 hect. in vergelijking met Maart 1935, of bijna het dubbel van verleden jaar.

Van die 7878 hectol. kwamen er 4070 uit de Bordeaux streek, 2683 gewone wijn uit andere gewesten, 787 hectol. champagne wijnen, enz.

Zou men niet zeggen dat de Franskiljons veel vorderingen maken, of dat het frontisme erg aan het verbruik van Franschen wijn meedoet ?

Wat zal dat tijdens en na de verkiezingen geven !

En zeggen dat het slechte tijd is. Wat zouden we dan wel invoeren als het eens goede tijd moest zijn ?

KIESKRONIJK

—ooo—

DE POLITIEKE TOESTAND IN LIMBURG.

Gebrek van het kiesstelsel.

Tot nu toe kunnen we nog niet bepaald mededeelen welke de eigenlijke toestand is ; immers er *blijft tijd* tot 3 Mei om de lijsten voor de aanstaande kiezingen neer te leggen. Gebrek aan kandidaten is er niet, integendeel. De nu ontbonden Kamers hebben het goed geoordeeld het vak boven de lijst te behouden, alsook de verplichtende stemming voor een enkele lijst. Met andere woorden dit is de beteugeling van de vrijheid van den kiezer. Dit stelsel vestigt de oppermacht van zekere groepeeringen of camarilla's, die de lakens uitdeelen.

Maar het gevolg is dat er misnoegdheid ontstaat en dat er tal van afzonderlijke lijsten gevormd worden. Zoo geeft men dan onrechtstreeks aan de kiezers, hetgeen men hun rechtstreeks wil onthouden, namelijk meer vrijheid van keuze.

Verzuchting naar eendracht.

Wij blijven echter bij onze meening : De centrale der katholieke partij behoorde alle pogingen in te spannen om degenen die steeds rond het katholiek programma gegroepeerd waren samen te houden. En wij wezen op de noodzakelijkheid van onmiddellijke verbetering van de zware rekenkundige vergissing in den Poll begaan. 't Is immers een teeken van karaktersterkte zijn fout te bekennen. Wij vernamen nog niet dat er een oplossing gevonden werd, en we betreuren het.

Geen olie op het vuur !

Meer dan dat. In het nummer van 21 dezer van een Limburgsch blad verscheen een artikel, waarin men de splitsingen een goede zaak noemt. Na gezegd te hebben dat er nu niet meer twee, maar drie of vier katholieke lijsten zullen opkomen, spreekt men van « een verjongingskuur die de katholieke lijst in Limburg heeft ondergaan, niet alleen in physisch opzicht, maar vooral in opzicht van gedachten en strekkingen ».

Wij zullen dit artikel niet verder ontleden, ofschoon zekere uitdrukkingen erg hinderlijk zijn, en we op alles een passend antwoord kunnen geven. Immers zoo de fameuze verjongingskuur heeft plaats gehad is het noodig te denken aan de spreuk : « Het verstand komt voor de jaren niet », en dus tijd tot overleg te gunnen. We hopen nog voor het laatste uur.

Een belangrijke ontmoeting.

Bij de inhuldiging van het nieuwe Ziekenhuis te Genck, op 22 dezer, waren de vooraanstaande mannen van alle fracties der katholieke partij aanwezig, en er zullen daar wel nuttige gedachtenwisselingen plaats gegrepen hebben.

Welk zal het resultaat tot slot van rekening zijn ? We hopen het beste ; want we zijn voor verzoening, zooals we meer dan eens schreven.

Maar we willen geen misverstand. Men moet niet van ons vragen dat wij een foutieve rekening verdedigen, en wij zullen niet ophouden zulks te herhalen. Daarmede is ons standpunt duidelijk en objectief bepaald. Verjongingskuren zijn goed, maar ze moeten niet met kwakzalver-medicijnen bewerkt worden. Van die staan er dagelijks in de aankondigingen der dagbladen aanbevolen, en men moet dus op zijn hoede zijn.

•••

De lijsten der kandidaten nog niet definitief.

Zooals men reeds zal vernomen hebben is ook het ontworpen akkoord tusschen liberalen en socialisten afgesprongen en zullen beide partijen afzonderlijk opkomen.

Het is nutteloos kandidaten aan te geven. Dit zal eerst interessant worden wanneer de lijsten neergelegd zijn, en niet meer kunnen veranderen.

Stads- & Provincienieuws

TONGEREN. — Burgerlijken stand. — Van 3 tot 16 April had te Tongeren geen enkel sterfgeval plaats. Op eene bevolking van meer dan 12.000 inwoners mag zulk feit wel als eene zeldzaamheid vermeld worden.

Van den anderen kant stapten tijdens de Paaschdagen niet minder dan elf koppeltjes in het huwelijksbootje. Zulks mag ook wel als een record aanzien worden.

— Aanbesteding. — De gemeenteraad heeft de aanbesteding voor het bouwen van nieuwe schoollokalen voor het Koninklijk Athenaeum, goedgekeurd. Het uitvoeren dezer werken werd toegewezen aan den laagsten onderschrijver, M. Hallet en zoon, van Luik, voor de som van 1 millioen 447.980,— franken.

De werken zullen uitgevoerd worden als volgt : zes klassen moeten voltooid zijn op 15 September aanstaande ; de turnzaal en de daarboven gelegen klassen, moeten gereed zijn voor 15 November.

— Bericht. — De werkloozen die gedurende het jaar 1935 niet aan de stad gewerkt hebben, kunnen zich laten inschrijven op het Stadhuis, elken Maandag van 10 tot 12 uren.

De werklieden die in 1935 gewerkt hebben, zijn allen ingeschreven, het is dus niet meer noodig dat zij zich nog laten inschrijven.

Het Gemeentebestuur.

CIRIO ZULLEN ALTIJD
TOMATEN IN VERKOOP IN BELGIE'ZIJN

— Diefstal. — Woensdag nacht zijn dieven binnengedrongen in het kleedermagazijn Raepers-Hanno, Maastrichterstraat. De dieven zijn in de woning gekomen, langs de Maastrichterwal, waar men in verscheidene hoven hunne voetstappen bestatigd heeft. Eene groote hoeveelheid stoffen en kleedingstukken werden buit gemaakt.

De politie stelde een onderzoek in en op de stadswallen werd een gedeelte van het gestolene teruggevonden. Men schat de waarde van het gestolene op 15 à 20.000 fr.

— Sterfgeval. — Verleden Maandag had in de Basiliek van O. L. V. de plechtige lijkdienst plaats van Mevrouw Maria Neven, echtgenoot van M. Koenraad Jorissen, godvruchtig in onze stad overleden den 16 April 1936, voorzien van de laatste HH. Sacramenten.

De betreurde overledene was geboren te Vroenhoven den 16 October 1856. Zij was de voorbeeldige echtgenoote, het toonbeeld van de christene moeder. Werkzaam en godvruchtig, immer bezorgd met haar huishouden, heeft zij hare kinderen in eer en deugd groot gebracht. Oprecht en eenvoudig in haren omgang, genoot zij de achting van allen die haar kenden. Haar leven was een leven van zorg en toewijding, en daarom wordt haar heengaan zoo innig betreurd.

Aan de geachte familie Jorissen bieden wij ons christelijk rouwbeklag.

WINT GELD

met het kweeken van onze vermaarde CHAMPIGNONS « WHITE QUEEN » Eene eenvoudige ongebruikte plaats is voldoende. Geene ontgoocheling, dank aan onze bijzondere methode « Vriend van groote opbrengst ». Vraagt kosteloos brochuur Nr 163 aan

Vasteland Champig en Nijverheid,
2, Dwersbosschstraat, — LINKEBEEK.

EYGENBILSEN. — Muziekfeest. — Het jaarlijksch muziekfeest der Kon. Harmonie « Aurora », aangekondigd voor Zondag 24 Mei, zal door bijzondere omstandigheden (verkiezingen) worden uitgesteld en doorgaan op Zondag 2 Oogst.

Volledig programma van dit feest zal later worden aangekondigd.

•••

De zang van den Nachtegaal. — Een correspondent M. W. Vandenperenput meldt ons dat hij op 22 dezer weer den zang van den nachtegaal hoorde in de Briel. Hij had gevreesd dat met de groote werken en het groot lawijt de heerlijke zanger zou verhuizen, maar hij is gelukkig weergekomen.

RECKHEIM. — Bij M. Egidius Snijkers, eere-schoolhoofd waren in den nacht van Dinsdag op Woensdag dieven binnengedrongen. Gelukkig had de dochter het gerucht gehoord en verwitigde haar vader. Toen de schelmen gewaar werden dat ze ontdekt waren namen ze de vlucht. Op het gelijkvloers vond men alles in wanorde ; op zoek naar geld hadden ze alle meubelen geopend en den inhoud dooreen geworpen. De gendarmerie heeft een onderzoek ingesteld. De kwaaddoeners zouden door het keldergat in het huis gedrongen zijn.

VLIJTINGEN — Een hevige brand heeft de afhankelijkheden van een kleine boerderij van M. P. Gielen aan den steenweg van Bilsen naar Tongeren in asch gelegd. Het was eerst rond 9 uur toen een gebuur de bewoners verwittigde. Met veel moeite gelukte men er in de koeien, het paard en een zwijn te redden. Een ander zwijn, een schaap en eenige hennen kwamen in de vlammen om.

KLEIN-TERNAAIEN. — De dader van den moord op den Nederlandschen veekoopman, die in het kanaal geworpen werd, werd aangehouden en zit in de gevangenis te Tongeren. Hij had voor medeplichtigen twee Polen die eveneens opgesloten zitten. Dinsdag namiddag ging het parket van Tongeren over tot het herstellen van het verloop der misdaad en moesten de kerels allen uitleg geven, die aan de jury toelaten zal gerechtigheid te doen.

HASSELT. — Ter gelegenheid van de benoeming van den Z.E.H. Deken Hendrikx tot eere-kanunnik van de kathedraal van Luik, werd hem op Dinsdag jl. in de groote zaal van Rerum Novarum een treffende hulde gebracht door geestelijke en wereldlijke overheden en maatschappijen der stad.

REGELMATIG PURGEEREN IS EEN WAARBORG VAN GOEDE GEZONDHEID

ROODE PILLEN van L. DUPUIS met geconcentreerd sap van planten, purgeeren goed maar zacht zonder buikpijn noch ongemak, en veroorzaken de aanpassing niet

OPPERMACHTIG TEGEN VERSTOPTHEID, ONZUIVER BLOED, SLECHTE MAAG.

5 Fr. de doos in alle Apotheken.

Bijvoegsel aan « DE POSTRIJDER » van Zaterdag 25 April 1936 - N. 17.

Werkkampen in Duitschland

HARDE PLICHTSCHOOL VOOR DE JEUGD.

. Van den Broeck geeft, in XXe
een overzicht van hetgeen bij te
eeg bij een bezoek aan de werkkam-
de omgeving van Berlijn.
•••

envormig !

ijn thans in Duitschland 1300 werk-
n. Ze zijn alle volgens hetzelfde type
egd, zooals zulks past bij een volk,
lles is georganiseerd, gecatalogiseerd,
daardiseerd, gemilitariseerd, geboekt
geteekend. Men vindt verscheidene
n in de omgeving van Berlijn. Ze be-
zich in de nabijheid van de moeras-
echte gronden, onvruchtbare heiden.
amp bestaat uit een vierhoek met
oote tenten in 't groen geverfd.
idden van de koer verheft zich een
met bovenop een groote nazi-vlag.
ldraad is rond het kampement ge-
n en in een wachthuizeke staat een
vacht, die u bij uw aankomst, met
linkende spade, op militaire wijze

id en orde.

lef, eetplaats, slaapplaatsen alles is
t zuiver, volkomen in orde.
s aanlokkender dan de keuken door
heid en de orde die er heerschen. De
lde aardappelen zijn volkomen gerei-
want de mannekens van 't karweitje
dat ze zullen eten wat ze gereed
en, en dat ze de eenigen zullen zijn
or hun nalatigheid te boeten. Er be-
ook een infirmerie om lichte ziekten
zorgen, en een magazijn.
vindt men onmetelijke liggers bela-
et lijnwaad, met kalebasflesschen,
schen, gordels, boezeroens, laarzen en
usen. Het oog zoekt er te vergeefs
rkeerde plooi, een knoop die minder
dan de andere, een leder dat ietwat
hoten is, of een plaatsing die ietwat
schen laat.

lijke mobilisatie.

illekeurig denkt men aan den klaroen
obilisatie. Er zijn juist vijftien minu-
odig aan de 150 jongelieden van elk
00 werkkampen om hun ransels toe
spen, hun laarzen aan te trekken en
pade tegen een geweer om te wisselen
middels van elders kan aangebracht
n.
gids loochent dit : Men moet aanne-
zegt hij dat wij hier enkel met wer-
te doen hebben die zich gedurende zes
len met vreedzame grondwerken zul-
zig houden.
t de gymnastiek en andere oefeningen
ft waarmede zij van vroeg in den mor-
ezig gehouden worden, men moet er
lenigheidsoefeningen in zien om het
m van onze toekomstige soldaten in
n staat te houden.

hte argumenten !...

j moeten hem zeggen dat zijn rede-
ng ons erg gezocht voorkomt. Dit ka-
achtig uitzicht, de ijzeren tucht die
rscht en de paramilitaire drilling die
overvloed gedurende zes maanden ge-
wordt, dat alles is niet van aard om
hterdocht te doen verdwijnen.
renboven bij het eindigen der veld-
n rond twee uur namiddag worden
ruten in de leer van het nazisme on-
zen. De minst bekwamen blijven bij
BC, juist genoeg om hun plicht van
r te vervullen zooals het regime voor-
ft. Bijzondere kampen vereenigen de
n, waarin de partij haar beste hoop

van leiders en ambtenaars.

de 400.000 jonge lieden die verplicht
aarlijks door de werkkampen te pas-
n, worden door de leiders, de officieele
naars, 26.000 jongelingen wegens hun
dere verstandsvermogens of hun ijver
kozen. Onder hen zullen de ambtena-
enomen worden, die bestemd zijn om
gime in stand te houden overeenkom-
e ppinciepen van Hitler's boek « Mein
f ».

et nazisme duren ?

is het nazisme bestemd om te blijven.
De ziel van de jeugd wordt omme-
nd gesmeed in de werkkampen, waar
klassen van het nieuwe Duitschland,
nd met hart en geest zullen versmol-
orden.
rijk, één Volk, één Führer, dit is
en bloote kiesformule, maar een har-
erkelijkheid, welke millioenen jonge-
, in de school van eer en plicht op-
d, met zich omdragen. Gesteund door
er die zij als een eeredienst voor hei-
uden onderwerpen zij zich aan het
onder morren, zonder klagen. Het
van Sparta moest met dezelfde ge-
heid doorgevoerd worden.
nazisme is van meening dat men niet
aft de werklooze lichamen met theo-
mag overstelpen, en dat het gevaar-
de kritiek op te hitsen van hen die
s uren niet weten te gebruiken.

arbeid in de kampen.

moest weten dat het werk hard is
kampen. Vooreerst lange marchen
gronden, zandige steppen en
eer men op de werkplaats is en
harde arbeid om moerassen uit te
en reusachtige [illegible] te houwen,

om slechte dennebosschen uit te roeien. Onder de neerstortende regenvlagen, zoowel als onder de brandende zon wordt hieraan acht uren gewerkt. Deze jongelingen krijgen slechts harde werktaken en weinig aangename karweitjes te vervullen.

Wij bewaren het aandenken aan een honderdtal van hen die tot aan de knieën in geelachtige wateren van de riolen van Berlijn moesten staan arbeiden om de bewateringskanalen te verbreeden. In de verte worden de vettige wateren uitgestort op de landerijen, die aan de heidegronden ontrukt werden en waarin morgen de koornoogst zal rijpen. Dat is zooveel graan dat niet meer uit den vreemde behoeft ingevoerd, zoodat de handelsbalans het gunstig zal afteekenen.

Telkenmale dat men werken uit te voeren heeft die men niet aan betaalde handwerkers kan toevertrouwen doet men beroep op het arbeidsleger. Zijn er gronden te ontginnen in de nabijheid van de Hollandsche grens, dan zullen de grijze cohorten ook daarheen trekken, zonder er acht op te geven dat men hen misschien zal beschuldigen daar versterkingen op te richten of er strategische wegen te openen.

Harde nazi-plicht.

De school van den plicht is hard, want uit het gewone regime is het wittebrood gebannen en een dag per week doet men mager. De verloven zijn strikt beperkt en als vermaak heeft men enkel lezing en muziek. Wij hadden de onbescheidenheid te vragen of men niet te doen had met misnoegden. Het antwoord kwam dadelijk en barschweg : « Er zijn geen kwade koppen onder ons ». **De kracht van een regime moet gemeten worden aan de school die het aan de jeugd oplegt.** Het werkkamp, voorbereiding tot de kazerne ontlast de militaire drillers van zes maanden oefening. Het werkkamp geeft lenigheid aan het lichaam, temt de geesten en verbreidt de leer der partij in al de klassen der maatschappij van morgen. Het is onmisbaar in het raderwerk van den Staat : deze put daaruit zijn macht en verzekert daardoor terzelfdertijd zijn voortbestaan.

G. VAN DEN BROECK.

•••

EENIGE BEMERKINGEN.

Toch op verkeerde baan.

Wij moesten deze beschouwingen plaatsen, om een gedacht van de werkkampen en de drilling der Duitsche jeugd te geven. Maar in opvoedkundig opzicht is men op een verkeerde baan. Ofwel heel ons opvoedkundig stelsel is valsch. Ons schoolreglement schrijft voor « dat men bij de kinderen, het nadenken, het zelfzoeken moet opwekken, dat men ze moet oefenen in het uitdrukken van hun eigen oordeel », enz. Waarom dat alles, indien toch alles tot in de bijzonderheden geregeld is, gelijk de plooikens van een boezeroen ?

De groote aanbeveling van Herbert Spencer : « Wees steeds gedachtig dat uw leerling dient opgevoed tot **een zich zelf besturend wezen,** niet tot een wezen door anderen geleid », zou valsch zijn indien Hitler en Mussolini gelijk hadden. Maar indien een schrijver, de opmaker van een program of reglement kan missen, dan blijft toch het feit dat men niet straffeloos de wet van den Schepper overtreedt, die **aan den mensch een vrijen wil als hoofdvermogen** toekende.

Vrijheid of dril-stelsel.

En wat men ook bedenkt en uitsustineert tot slot van rekening moet het goede stelsel het winnen tegenover het dril-stelsel. Hier wordt alles in vasten vorm gegoten en die orde kan verblinden. Maar zoodoende komt er toch vermindering van denk- en vindingsvrijheid. En hoe meer er kan nieuw gevonden worden hoe meer zal de vooruitgang bevorderd worden. Dit zegt de theorie.

Democratie en autocratie.

Feitelijk heeft de democratie de menschheid tot hooger peil gebracht dan de autocratie. Men kan wel schijnbaar het tegenovergestelde zien gebeuren, omdat de eeuw van Augustus, de eeuw van Lodewijk XIV de vruchten plukt van de voorbereidende broeiperiode. Maar het regime van centralisatie bracht niet zelf voort, en de inzinking volgde spoedig. Duitschland moest door den oorlog geleerd hebben dat de drilling zijn volk niet sterker maakte dan het regime van meer vrijheid dat bij zijn Westerburen gevolgd werd. Thans gaat het nog verder den weg der drilling op. Dit is niet alleen gevaarlijk voor zijn buren ; het zal ten slotte nadeelig zijn voor het zoo gedrilde volk zelf.

G. S.

Gemengde Berichten.

RAADGEVERS.

— Ik heb naar den raad geluisterd van...

Ja, ongelukkiglijk genoeg, velen luisteren naar den raad van menschen, die zij niet kennen, of die niet bevoegd zijn, of die niet belangloos zijn.

Sommigen, die zij wel kennen, hebben den moed of de rechtzinnigheid niet hunnen vriend rechtuit de waarheid te zeggen. En dat is erg.

Anderzijds zijn er raadbehoeftigen, die maar luisteren naar raad van hen die hun gelijk geven, raadbehoeftigen die den welgemeenden raad in den wind slaan van hen die het noodig denken het hun anders voor te houden, al is het minder aangenaam.

Bij zijn eigen te rade gaan is gewoonlijk nadeelig, want dan komt gij bij iemand die niet onpartijdig oordeelt.

Voor iedereen zijn gramschap en drift, misnoegdheid en verbittering slechte raadgevers : dat leert een eeuwenoud spreekwoord.

« Goede raad is goud waard », maar daarom is hij ook zeldzaam.

Jongeren beweren soms den raad van hun ouderen te kunnen missen. 't Wordt soms duur bekocht.

Ouderen, die deugdzaam zijn en levensondervinding hebben, zijn de beste raadgevers in hunne bevoegdheid.

Maar binnenkort gaan wij te doen krijgen met zekere candidaten die raad voor alles weten, en het moeilijkste, seffens en radicaal oplossen.

Ziet dus uit uw oogen, en laat u niet overrompelen door woordenkramerij en slagwoorden.

Christus liet ons den raad :

« Wacht u van de wolven in schapenvacht », — menschen die niet vlakaf zeggen wat ze zijn of willen en dus misleiden.

« Gij zult den boom kennen aan zijne vruchten ». Voor 't volk beweren ze allemaal goed te zijn, maar bevraagt u over hunne houding en verhouding tegenover de Kerk en tegenover de grondwettelijke instellingen en vrijheden.

Dan zult gij weten met wat soort raadgevers gij te doen hebt.

DAAD VAN MOED EN ZELFOPOFFERING IN DE NOORDSTATIE TE BRUSSEL.

Een jonge Antwerpenaar redt een vierjarig meisje van den dood. — Een Engelsch gezin, bestaande uit den heer Stephenson, zijn vrouw en hun dochtertjes van 4 en 6 jaar, bevond zich Zondag avond, rond 10.30 uur op de kade der Noordstatie te Brussel, om er den electrischen trein voor Antwerpen af te wachten. Het vierjarig meisje ontsnapte aan de waakzaamheid der ouders, deinsde achterwaart en viel van de kade op het spoor, dat ruim 50 centimeter dieper ligt. Op hetzelde oogenblik liep de electrische trein de statie binnen. Het kind stond op het punt te worden vermorzeld, wanneer een jonge man die met talrijke angstige reizigers het gevaar zag aankomen, zonder aarzelen op het spoor sprong, er het meisje vatte en op de andere kade wierp. Met een wondere sprong, kwam hij zelf op de kade terecht, juist toen de trein achter hem voorbijreed. De jonge man bracht glimlachend het kindje naar de overgelukkige ouders weer. Een ware ontroering maakte zich van het publiek meester en de redder nam op bescheiden wijze de vlucht tenende te ontsnappen aan de al te geestdriftige dankbaarheid te zijnen opzichte van de menigte en het publiek. Hetgeen niet belet dat dezen koenen held de eer en de bewondering moeten gegeven worden, welke hem toekomen. Het is de genaamde Hendrik Herman, wonende te Antwerpen.

POSTZEGEL-VERZAMELINGEN.

De verzameling van Baron Caroly werd aan een handelaar te Londen verkocht.

Deze verzameling van Belgische postzegels die ooit werd bijeengebracht, die de Belgische postzegelverzamelaars steeds gehoopt hadden aan ons Nationaal Postzegelmuseum te zien overmaken, heeft na heel wat onderhandelingen, plots hare bestemming gekregen en is aan eenen postzegelhandelaar uit Londen, verkocht geworden, zoodat deze prachtverzameling voor België verloren is.

Zoo iets had men zeker niet verwacht, temeer daar baron Caroly, in het vooruitzicht eener bepaalde bestemming ten voordeele van de Belgische verzamelaars, heel wat voordeelen heeft genoten van wege het beheer van posterijen. Heel wat proefdrukken, ongetande zegels en wat al meer, werd hem steeds zonder meer toegezonden, in zoover dat eenieder overtuigd was, dat over de latere bestemming der verzameling geregeld was.

Baron Caroly heeft geen schikkingen getroffen en de erfgenamen hadden besloten de verzameling te gelde te maken.

Onderhandelingen werden aangeknoopt met de regeering in het vooruitzicht dat deze de verzameling zou aankoopen voor het postzegelmuseum. Deze onderhandelingen gingen zeer moeilijk, daar voor de verzameling eenen overdreven prijs, zegge drie millioen werd gevraagd. Toen had zich eene groep gevormd om de verzameling aan te koopen voor het museum en zette de onderhandelingen voort.

Deze groep in volle onderhandeling had een bod gedaan, toen meteen het bericht toekwam, dat een handelaar van Londen, de verzameling had gekocht aan een prijs veel lager dan de schatting van de experten, die door de regeering waren aangeduid.

Nu wordt de verzameling verspreid. Het grootste gedeelte ervan is toch reeds voor België teruggekocht.

DE JAARLIJKSCHE BEDEVAART TE HAKENDOVER.

Indrukwekkende plechtigheid onder grooten volkstoeloop. — Zooals ieder jaar op 2den Paaschdag, had onder grooten volkstoeloop en belangstelling de merkwaardige processie van Hakendover plaats. Zooals men weet, is de geschiedkundige vermaardheid van deze schilderachtige Brabantsche gemeente juist aan deze eigenaardige processie te danken. Het weder was koel, maar toch beter dan vorig jaar, en het lentezonnetje was zelfs van de partij.

De akkers waren nog eenigzins vochtig, tengevolge van het buiige Paaschweder en de voorgaande dagen. Toch waren ze niet te slijkerig om te worden begaan, want, zooals men wellicht weet, trekt de processie niet alleen door de straten der gemeente, maar ook over akkers en bezaaide gronden.

Dit is juist het eigenaardige en het wondere van deze processie : dat de opkomende graangewassen en planten worden verplet en dat de oogst hierdoor geen schade lijdt, integendeel.

Zooals ieder jaar waren er van heinde en verre bedevaarders met bussen, autocars en bijzondere trams en treinen toegekomen. Zoo werd er zelfs een sterke groep opgemerkt uit het Zuiden van Hollandsch Limburg. Deze personen kwamen Zaterdag avond, te voet te Tongeren toe, waar zij vernacht hebben, 's Zondags namiddags waren ze te St-Truiden en Maandag morgen kwamen ze te Hakendover toe. Onder hen bevond zich een ouderling van 70 jaar, die reeds voor de veertigste maal, deze bedevaart meemaakte !

Bijzonder talrijk was overigens de landbouwbevolking en treffend was de godsvrucht van deze honderden en honderden aanwezigen, gekomen om hulp en bijstand van den Goddelijken Zaligmaker af te smeeken.

Hakendover is een der oudste dorpen van de streek. Buiten Diest, Zout-Leeuw en Overhespen, wier kerken toegeschreven werden door den H. Remaclus, bisschop van Luik, van 652 tot 662 is er in deze omstreken geen dorp ouder dan Hakendover.

Volgens de traditiën zijner kerk is dit bedevaartsoord zeer oud. De kerk, toegewijd aan den Zaligmaker, dagteekent van de 13e eeuw. Vroeger lagen te Hakendover drie tumuli's : ze zijn verdwenen. Men vindt op het gebied der gemeente een zegel dragende het opschrift C. Lentulus.

Een der gevolgen van den buitengewonen toeloop, door de wonderbare stichting van Hakendover's kerk verwekt, was dat aldaar de bevolking spoedig en merkelijk toenam.

NEDERLANDSCHE SCHEIKUNDIGE ONTDEKT EEN MIDDEL OM STIKGAS ONSCHADELIJK TE MAKEN.

Naar gemeld wordt, hebben een leeraar in de scheikunde, van de Hoogeschool van Amsterdam, Dr. J.P. Winand, en een zijner studenten, M. Hackman, een preparaat ontdekt dat de kleedingstukken ondoordringbaar maakt tegen stikgas, gedurende een tijdverloop van zeven dagen.

Deze uitvinding is, naar gemeld wordt, bestemd om de stikgassen in oorlogstijd te bestrijden.

Men heeft reeds zeer beslissende proefnemingen gedaan. De uitvinding werd gebreveteerd op naam van het Nederlandsch Ministerie van Landsverdediging.

VERKOOP VAN ONZEDELIJKE PRENTEN

Bij wijziging van art. 386bis van het Wetboek van Strafrecht wordt gestraft met een boete van zes en twintig frank tot vijfhonderd frank, al wie aan kinderen beneden zestien jaar oneerbare prenten, beelden of voorwerpen, die van aard zijn hun geest te prikkelen, verkoopt of uitdeelt, of dergelijke prenten, beelden of voorwerpen op den openbaren weg tentoonstelt.

De prenten, beelden en voorwerpen, die werden tentoongesteld, te koop geboden of verspreid, worden door elk gerechtelijk politieofficier, op last van den vrederechter van het kanton in beslag genomen en de verbeurdverklaring er van wordt, in geval van veroordeeling, steeds uitgesproken.

KOLONIALE LOTERIJ.

Trekking der 18e snede te Brugge, op Zaterdag 18 April.

Winnen **50** fr. al de biljetten eindigende met **0.**
Winnen **100** fr. al de biljetten eindigende met **69.**
Winnen **250** fr. al de biljetten eindigende met **36.**
Winnen **500** fr. al de biljetten eindigende met **780.**
Winnen **500** fr. al de biljetten eindigende met **295.**
Winnen **1.000** fr. al de biljetten eindigende met **222.**
Winnen **2.500** fr. al de biljetten eindigende met **901.**
Winnen **5.000** fr. al de biljetten eindigende met **6972.**
Winnen **5.000** fr. al de biljetten eindigende met **8425.**
Winnen **5.000** fr. al de biljetten eindigende met **5181.**
Winnen **5.000** fr. al de biljetten eindigende met **2598.**
Winnen **10.000** fr. al de biljetten eindigende met **7276.**
Winnen **10.000** fr. al de biljetten eindigende met **3309.**
Winnen **12.500** fr. al de biljetten eindigende met **24437.**
Winnen **12.500** fr. al de biljetten eindigende met **06556.**
Winnen **25.000** fr. al de biljetten eindigende met **98284.**
Winnen **25.000** fr. al de biljetten eindigende met **05428.**
Winnen **50.000** fr. al de biljetten eindigende met **95295.**
Winnen **75.000** fr. al de biljetten eindigende met **48932.**
Winnen **100.000** fr. al de biljetten eindigende met **57826.**
Winnen **100.000** fr. al de biljetten eindigende met **25015.**
Winnen **1.000.000** fr. de twee volgende biljetten : **407535** en **559451.**
Wint **2.500.000** fr. het nr. **406025.**

JEUGDIGE HELD TE AUDENAERDE

Hij redde een jongen uit de Schelde. — De 11 jarige Jimmy Van de Fonteyne, wiens ouders tegen de brug van de Bergstraat wonen, sloeg twee knapen gade, terwijl hij voor de deur van zijn huis speelde. Een hunner trok een wagentje aan, waarin de andere plaats genomen had. Deze laatste tuimelde uit het wagentje en viel in den Scheldearm. De jeugdige Van de Fonteyne liep gauw een staak naar huis halen en stak het den 10 jarigen Florent Baekelandt toe, die in de modder gezakt was en er zeker zou in verzonken zijn, had hij den langen paal niet kunnen grijpen. Na moeilijke pogingen kon Jimmy den drenkeling uit zijn hachelijken toestand redden en op het droge brengen. De knaap werd door de moeder van den jongen redder verzorgd en kon huiswaarts keeren. Het schijnt de eerste maal niet te zijn dat de kleine Van de Fonteyne een zijner makkers redt. Onlangs bij het verlaten der school te Edelaere kon hij een zijner klasgenooten redden, die op het punt stond door een bespannen voertuig, dat de helling in volle vaart afreed verpletterd te worden.

Studies van Mters Aug. VAN ORMELINGEN, en René DELVIGNE, notarissen te Tongeren.

TE KOOP

TWEE AANPALENDE HUIZEN

STAD TONGEREN

MOMBERSTRAAT, Nr 9 & 7.

1) Prachtig en ruim HEERENHUIS wel ingericht en in besten staat van onderhoud, begrijpende :

Gelijkvloers : Grooten met steenen bevloerden gang uitgevende op den tuin ; breeden gang met eikenvloer de scheiding makende tusschen de vertrekken

Uitgevende op de straat : groote eetzaal (3 vensters) ; zitplaats of wachtzaal (1 venster) ; bureel (2 vensters).

Uitgevende op den tuin : groote zaal (4 vensters) ; groote keuken ; achterkeuken en aanhoorigheden.

Op het 1e verdiep : Breeden gang met dennenvloer, de scheiding makende tusschen de vertrekken :

Uitgevende op de straat : 3 kamers met 2 vensters ; 1 balconkamer.

Uitgevende op den tuin : 3 kamers met 2 vensters, 1 kamer met 1 venster.

Op het 2e verdiep : Uitgevende op den tuin : 3 groote zolderkamers met 2 lage vensters : 1 kamer met 1 venster.

Uitgevende op straat : groote zolders.

Geboogde kelders— Electriciteit—Drinkwaterleiding.

Grooten tuin uitgang hebbende langs de Wijngaardstraat en vormende aldaar een schoone bouwplaats met 11 m. gevelbreedte.

De geheele eigendom heeft eene kadastrale oppervlakte van 10 aren 68 cent. sectie C. nr. 443c en 443d, reinende MM. Charles Strick-Streignart, Michel Piette-Wagemans ; Leon Logtman-Pipeleers wed. en kinderen ; Lucien Rubens-Hansen en Theodore Leroy-Pellens.

2) WOONHUIS, gelegen naast het voorgaande en begrijpende :

Gelijkvloers : 3 plaatsen.
Op het verdiep : 2 kamers.
Zolder, kelder en koer.

Kadastrale oppervlakte 70 cent. sectie C nr 444c, reinend langs twee kanten den hiervoor beschreven eigendom en M. Hyacinthe Jacques

Te bezichtigen alle werkdagen van 10 tot 13 uren, mits zich te voorzien van schriftelijke toelating van een der Notarissen.

Kantoor van Meester René DELVIGNE Notaris te Tongeren.

Uit oorzaak van vertrek

OPENBARE VERKOOP

van een

HANDELSHUIS

TE TONGEREN.

Op *Maandag 27 April 1936*, TE HALF DRIE namiddag, ter herberge van Mad. wed. MEYERS, Groote Markt te Tongeren, op verzoek van den heer Joseph Marchal van Tongeren, zal de Notaris René DELVIGNE, van Tongeren openbaar verkoopen :

STAD TONGEREN.

Een nieuwgebouwd COMMERCIEHUIS groot 46 centiaren, vormende hoek der Muntstraat en Plein, gekadastreerd sectie C nummer 684 a, reinende de Plein, de Muntstraat en de HH. Cajot Joseph en Noldus Jules

Dit huis is voorzien van Electriciteit, waterleiding en rioolering.

Dadelijk in bezit.

Los en vrij van lasten.

Voor alle inlichtingen zich te wenden tot den Notaris René DELVIGNE, 12 Wijngaerdstraat, te Tongeren.

UIT TER HAND TE KOOP

EEN SCHOON & WELGELEGEN

RENTENIERSHUIS

metende 2 aren 40 centiaren, begrijpende WONING met aanhoorigheden en tuin, gansch met muur omsloten, gelegen **nr 50, Kielenstraat.**

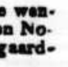

Voor alle inlichtingen zich te wenden Kielenstraat nr 50, of bij den Notaris René DELVIGNE, Wijngaardstraat, 12, Tongeren.

UIT TER HAND TE KOOP

EENEN BOOMGAARD,

groot 16 aren 68 centiaren, gelegen te Vechmael, ter plaatse « Achter Swinneblook » sectie C nr 777c/deel Beplant met fruitboomen en kunnende dienen als bouwplaats. In pacht bij de HH. Auguste en Johannes Lacroix.

Kapitalen te bekomen

aan uiterst voordeelige voorwaarden vanaf 4,25 ten honderd, ter studie van den notaris DELVIGNE, Wijngaerdstraat, 12, Tongeren.